

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

LIETUVOS MOTERŲ MENOPAUZĖS PRADŽIOS AMŽIAUS YPATUMAI IR DINAMIKA PER PASTARUOSIUS 50 METŲ

Darbo autorė. Austėja SAMUOLYTĖ (Medicina, V kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė, VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti vidutinį Lietuvos moterų menopauzės pradžios laiką Lietuvos didžiuosiuose miestuose ir regionuose, palyginti rezultatus su 1969 m. AHA katedros menopauzės amžiaus tyrimo duomenimis.

Darbo metodika. Nuo 2022 m. spalio mėn. iki 2022 m. gruodžio mėn. buvo atlikta anoniminė Lietuvos moterų apklausa. Sukurtas originalus klausimynas, kuris pateiktas kaip Google Forms anketa – iš viso 47 uždaro ir atviro tipo klausimai apie: demografiją (amžių, gyvenamąją vietą), kūno dydį (ūgį ir svorį), gimdymų skaičių, menstruacijas ir amžių paskutinių menstruacijų metu. Paskutinių menstruacijų vidutinis amžius nustatytas Status Quo metu, naudojant Probit analizę. Galutinei analizei naudotos įtraukimo kriterijus atitikusios anketos: moterys, kurių menopauzės pradžios amžius buvo ne ankstesnis nei 40 m. (760 moterų anketos). Surinkti duomenys apdoroti MS Office Excel 2016 ir MedCalc Statistical Software 20.218 programomis. Statistiniam patikimumui įvertinti naudotas Student'o t testas. Menopauzės pradžios amžiaus vidurkis palygintas su AHA katedros 1969 m. atlikto tyrimo duomenimis. Rezultatai laikyti statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Didžiuosiuose Lietuvos miestuose brandos metu gyveno 69,47% ($n=528$) ištirtų moterų, regionuose (miesteliuose ir kaimuose) – 26,58% ($n=202$). Tyrime dalyvavusių moterų amžiaus vidurkis didžiuosiuose miestuose buvo $51,21 \pm 3,93$ m., regionuose – $51,12 \pm 3,86$ m. ($p > 0,05$). Ūgis didžiuosiuose miestuose buvo vidutiniškai $167,93 \pm 5,81$ cm., regionuose – vidutinis ūgis buvo $166,51 \pm 5,81$ cm. Vidutinis kūno masės indeksas (KMI) didžiuosiuose miestuose buvo $27,12 \pm 5,44$, rajonuose – $27,59 \pm 5,15$. Menopauzės pradžios amžiaus vidurkis bendroje imtyje buvo $49,58 \pm 4,43$ m. (95% CI [49,07 – 50,04], $p < 0,0001$). Menopauzės pradžios amžiaus vidurkis didžiuosiuose miestuose – $49,95 \pm 4,00$ m. (95% CI [49,16 – 50,65], $p < 0,0001$), miesteliuose ir kaimuose – $48,54$ (95% CI [47,04 – 49,61], $p < 0,0001$). Nustatytas patikimas skirtumas tarp didžiųjų Lietuvos miestų ir miestelių bei kaimų moterų menopauzės pradžios amžiaus ($p < 0,05$). Palyginus visos 2022 m. ištirtos moterų imties menopauzės pradžios duomenis su AHA katedros 1969 m. atlikto Lietuvos moterų tyrimo duomenimis, kai menopauzės amžius (nustatytas Status Quo metodu) buvo $49,10 \pm 3,9$ m., dabar vidutinis menopauzės pradžios amžius šiek tiek vėlesnis – $49,58$ m. ($p < 0,05$).

Išvados. 1. 2022 m. tyrimo duomenimis, Lietuvos moterų menopauzės pradžios amžiaus vidurkis buvo $49,58 \pm 4,43$ m. 2. Menopauzės pradžios amžius didžiuosiuose Lietuvos miestuose 1,41 m. vėlesnis nei miesteliuose ir kaimuose. 3. 2022 m. Lietuvos moterų menopauzės amžius buvo šiek tiek vėlesnis (0,48 m.) nei 1969 m. AHA katedroje atlikto tyrimo duomenimis.

Raktažodžiai. Menopauzės dinamika; Lietuvos moterys; didieji miestai; miesteliai; kaimai.